

РЕШЕНИЕ

№ 2276

гр. София, 05.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 11.07.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора Стоянова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **11152** по описа за **2015** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл.АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по обединени за общо разглеждане две искиви молби, подадени от Е. Д. М., ЕГН [ЕГН] срещу Министерството на правосъдието 1) с искане за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на по 10 000 лв., ведно със законната лихва от датата на увреждането, причинени на ищеца на 16.11.2015 г. от престоя му в ареста, находящ се в сградата на Софийски съд (СГС) на [улица] в [населено място] и 2) искане за присъждане на обезщетение за 10 000 лв., ведно със законната лихва от датата на увреждането, причинени на ищеца на 09.12.2015 г. от престоя му в ареста в същата сграда. Ищецът излага оплаквания, че помещенията са под земята, няма въздух и светлина, както и че било страшно мръсно, с коет оса му нанесени неимуществени вреди.

В съдебни заседания, ищецът лично и чрез процесуалните си представители – адвокат М. и адв. Б., поддържа предявените искиве по основание и размер и моли да бъдат уважени.

Ответникът Министерство на правосъдието в депозиран по делото писмен отговор (л.153-155 по делото), чрез процесуалния си представител Ж. М., оспорва исковите претенции и моли същите да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковите претенции.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната

съвкупност и взе предвид доводите и становищата на страните, намира за установена следната фактическа обстановка:

Не е спорно между страните, че на 16.11.2015г. и на 09.12.2015г. ищецът е конвоиран до сградата на Съдебната палата в [населено място] за съдебни заседания, където е престоял в помещение за временен престой и изолация за времето от 07,50ч. до 10,40ч. на 16.11.2015г., настанен сам в килия, поради мерки за сигурност и от 08:00 ч. до 10:00ч. (конвоиран д.с.з. от 09:00 до 09:30ч.) на 09.12.2015г., настанен сам в килия № 2, поради мерки за сигурност. Тези обстоятелства се установяват от приложени по делото справки – на л.106 и и неоспорена от страните.

От Докладна записка на Областна дирекция „Охрана-С.“ (л.122 и сл. по делото) се установява, че помещенията за временен престой и изолация в Съдебната палата [населено място], разполагат с коридор, санитарен възел, една приемна и седем килии, като в таблица са дадени размерите на всяка от тях. Отбелязано е, че към 16.11.2015г., помещенията за временен престой и изолация на Съдебната палата са оборудвани съгласно изискванията на чл.15, ал.2 от Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на ГД „Охрана“, утвърдени със Заповед № ЛС-04-1994/15.11.2012г. на министъра на правосъдието.

Твърденията на ответника са, че помещенията, в които се настаняват осъдени и задържани лица в Сградата на Съдебната палата [населено място], са съобразени с Наредба № 4 от 10.01.2008г. за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдената власт. Същите се намират на кота нула, с високо разположени прозорци и се почистват всеки ден след края на работното време. Разполагат с общ санитарно-хигиенен възел, изградена е филтро-вентилационна система за подаване на свеж въздух и ежесмесно се извършва дезинсекция, дератизация и дезинфекция от фирма, по договор с Върховен касационен съд.

По делото са разпитани свидетелите М. П. и С. А..

Свидетелят П. посочва, че е бил в арестното помещение, не на конкретните дати, но през 2015г., посочва размерите му 2 метра на 4 метра, високо около 3,5 метра, описва маса с дължина 2 метра и ширина около 1 метър, която била мръсна, в следата на помещението, две пейки и в четири от килиите имало нещо като комин иззидан, нямало тоалетна и течаща вода, прозорецът е над нивото на очите. Зимата е хладно, лятото е топло. Рядко се чисти. До тоалетна не винаги можело да се ходи, предвид, че повечето хора от охраната са с други, ползващи ареста по дела по зали. Само когато ги докарат може да отидат до тоалетна. Според свидетеля били по много хора в стая. Познава ищеца М., определя го като по емоционален, разказва, че след като се върне от посещения на арестни помещения е нервен, отразявало се на психиката му, ходел на лекар, пиел лекарства – за кръвно и успокоителни, обсъждат, коментирали са го многократно. Твърди, че престоявали в ареста около 6 - 7 часа, докато свърши последното дело. Заявява, че е мръсно в помещението, имало фасове, остатъци от храна, не забелязал да се почиства редовно. По отношение на храната, давали им консерва на място, суха храна от затвора и ако искат да я ядат там.

Свидетелят А. посочва, че не е бил в арестното помещение през 2015г., последно е бил пред 2013г., определя като потискащи условията в тези помещения. През 2013 г. винаги бил в една и съща килия, която е тясна, дълга, с една маса в кафяво боядисана, фасове има в помещението, мирише лошо и гадно. На въпрос за въздуха в тези помещения отговаря, че има прозорец, който е на ниво - от очите нагоре. Пушело се в

помещението, не настанявали отделно пушачи и непушачи. До тоалетна се отивало, след чуване на вратата, за да те пуснат. Познава ищеца, посочва, че след като ходи в ареста е нервен. Оплаквал се от лоши условия, съдел непрекъснато.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира и следните правни изводи:

Предявенияте искове за обезщетение са допустими. Предявени са от процесуално легитимирано лице, което твърди, че през исковите периоди е претърпяло неимуществени вреди в резултат незаконосъобразна административна дейност - бездействия на длъжностни лица от администрацията (Дирекция "Управление на собствеността") на Министерство на правосъдието (което е юридическото лице).

Исковите, след допълнително уточняване, са предявени срещу надлежен ответник по чл.205 от АПК – Министерство на правосъдието. До изменението на чл.130а на Конституцията на Република България (обн. ДВ, бр. 100 от 18 декември 2015 г.) имуществото на съдебната власт се управлява от министъра на правосъдието. Местоположението и видът на помещенията за временен престой и изолация на задържани се определят при проектирането на обектите на съдебната власт. Съгласно чл. 16, ал. 1 от Наредба № 4 от 10 януари 2008 г. за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт (Наредбата, обн., ДВ, бр. 8 от 25.01.2008 г.) инвестиционният проект на обект на съдебната власт се приема от експертен технически съвет, назначен от министъра на правосъдието. По предписанието на чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредбата, за осигуряване на безопасността и охраната в обектите на съдебната власт се обособяват и обозначават с табели зона за сигурност с ограничен достъп - за задържани и принудително доведени лица, като в тази зона се проектират и изграждат помещения за временен престой и изолация на задържани. Обезпечаване на хигиенните условия в такива помещения и поддръжката им е задължение на органите/длъжностните лица, които са отговорни за стопанисването на сградата. Съгласно чл. 388, ал. 1 от Закона за съдебната власт (в редакцията съгласно ДВ, бр. 33 от 30 април 2009 г.) министърът на правосъдието разпределя ползването на недвижимите имоти, предоставени на съдебната власт, между отделните нейни органи и може да възлага стопанисването им на административните им ръководители. По чл. 22, т. 3 от Устройствения правилник на Министерството на правосъдието (Правилник/а, в редакцията преди изм. ДВ, бр. 54 от 2018 г., в сила от 29.06.2018 г.), Дирекция "Управление на собствеността", която е част от общата администрация на министерството съгласно чл. 18, т. 4 от Правилника, осигурява поддръжането и ремонта на предоставените му недвижими имоти и движими вещи. Съгласно чл. 22, т. 5 от Правилника (в посочената редакция) тази дирекция организира и осигурява почистването и отговаря за санитарно - хигиенните условия в административните сгради на министерството и прилежащите им терени.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват искове за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административните органи и длъжностни лица, като тежестта на доказване е оставена на ищеца. Основателността на такъв иск предполага предварително установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт, действие или бездействие да

са при и по повод изпълнение на пряка административна дейност; да е отменен по съответния ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. При липсата на който и да било от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата или общините по посочения в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ ред. Следва да се има предвид, че исковете са предявени преди приемане на измененията в ЗИНЗС, конкретно част Шеста „Защита срещу изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отношение“ (в сила от 01.05.2017 Г.) и съответно са по реда на ЗОДОВ.

Действително, отговорността на държавата и общините за причинените вреди по чл. 1 от ЗОДОВ е обективна, което означава, че не е необходимо ищецът да доказва вина от страна на длъжностното лице. Обективният характер на отговорността означава, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са причинени виновно от тях, което отличава този вид отговорност от деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД. При всички положения обаче последица от незаконосъобразната дейност следва да са настъпилите вреди, за да се ангажира отговорността на държавата. Ищецът е този, който в процеса следва да докаже настъпването на вреди, както и причинната връзка между тях и незаконосъобразните актове, действия или бездействия на административния орган или длъжностни лица. В конкретния случай по делото, ищецът следваше да докаже по безспорен начин претърпяване на твърдените от него в исковата молба вреди от неимуществен характер.

Съдът намери, че по делото не се установиха незаконосъобразни бездействия от страна на ответника и пряка връзка с такива на твърдените от ищеца негативни преживявания. Не се доказа по делото, че предвидените условия на настанените в помещения за временен престой и изолация, които са посочени в ЗИНЗС и нормативни актове по приложението му, не са били предоставени и че ищецът е бил подложен да изтърпи престой в условия, които съществено се отклоняват от допустимите от нормативната уредба за съответния период.

В настоящия случай, във връзка с твърденията на ищеца за лоши битови и хигиенни условия, от събраните по делото доказателства настоящият състав намира, че не се установява бездействие от страна на ответника по изпълнение на вменените му задължения. По отношение на ищеца са предприети законово предвидените действия за осигуряване на нормативно установените изисквания за охраната му по време на престоя в помещенията за временен престой и изолация. От събраните доказателства не се установява на ищеца да е причинено физическо или психическо страдание или унижаване на човешкото достойнство. Помещенията за временен престой разполагат с един общ санитарен възел, както и с прозорец, осигурява се възможност за суха храна. Действително, свидетелските показания сочат на това, че обичайно помещенията са мръсни с фасове и остатъци от храна, но предвид, че тези помещения се използват ежедневно и в тях непрекъснато има хора, изчакващи конвоиране за дела, като следствие се явява непрекъснатото им замърсяване от посетителите в тях и същото не е в резултат (само) на бездействие на ответника. По отношение на показанията, че не се отделят пушачи от непушачи, в конкретния случай и на двете

дати ищецът е бил настанен сам в килия от съображения за сигурност, така че същият не е бил подложен на неблагоприятни условия, поради поставянето му в помещение едновременно с пушачи. Освен това престоят и двата пъти е бил кратък – за около два часа общо, като част от това време е прекарано в конвоиране от до и от съдебна зала, пребиваване в съдебната зала. Свидетелят А. има впечатления от помещенията в период значително преди исковия – последно е бил там през 2013г., докато процесните дати са от края на 2015г. Ищецът не успя да докаже и какви са конкретно нанесените му вреди от тези два престоя за по около два часа, дали действително има здравословни или други проблеми вследствие на краткото пребиваване в помещенията през двата посочени дни, които да ангажират отговорността на ответника по смисъла на чл. 1 от ЗОДОВ, не са представени и доказателства да му е причинено и физическо страдание или унижение на човешкото достойнство, докато е пребивавал в процесното помещение. Показанията на свидетелите, че е нервен след такива пребивания не са достатъчни да се приеме, че това му състояние е именно вследствие конкретните две кратки пребивавания в арестното помещение и му причинява болки и страдания с по висока интензивност, от неудобствата, с които по принцип се свързано изчакването в помещения за изолация и временен престой.

В горния смисъл, за недоказаност на незаконосъобразно бездействие на ответника в същите арестни помещения, е Решение № 3797/05.06.2019г. по адм.д. № 7868/2018г. по описа на АССГ, оставено в сила при касационното му обжалване от тричленен състав на АССГ за аналогична претенция, между същите страни, но касаеща престой в същите арестни помещения, но на следващ ден – 17.11.2015г.

В заключение изводът е за недоказване на кумулативните предпоставки по чл. 1 от ЗОДОВ, поради което исковете се явяват неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени изцяло.

От ответната страна не е направено искане за присъждане на разноски, поради което такива не се присъждат.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК,вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявените от Е. М. Д., ЕГН [ЕГН], срещу Министерство на правосъдието искове на основание чл.1 от ЗОДОВ за заплащане на обезщетение в размер на по 10 000 лв. за всяка от двете дати, за претърпени от него неимуществени вреди, вследствие на престоя му на 16.11.2015г. и на 09.12.2015г. в помещение за временен престой и изолация в Съдебната палата, в [населено място], [улица], ведно със законната лихва.

Решението може да се обжалва пред тричленен състав на АССГ на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: